Ośrodek Pomocy Społecznej
w Bielicach
74-202 Bielice, ul. Jana Pawła II 34
tel/fax 91 574 42 28

ZARZĄDZENIE NR 9/2016

Kierownika Pomocy Społecznej w Bielicach

z dnia 01 lipca 2016 roku

w sprawie: zmiany do wdrożenia polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielicach oraz instrukcji zarządzania systemem informatycznym.

Na podstawie art. 35 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity Dz.U z 2015 poz. 2135) oraz § 3 ust.1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakimi powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 11 maja 2015 roku w sprawie sposobu prowadzenia przez administratora bezpieczeństwa informacji rejestru zbiorów danych (Dz .U. z 2015 roku, poz. 719) zwanych dalej „rozporządzeniem" ustanawia się „Politykę Bezpieczeństwa" - zarządza się co następuje:

§ 1. Wprowadza się do użytku służbowego „Politykę bezpieczeństwa w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielicach" w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wprowadza się do użytku służbowego „Instrukcję zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielicach" w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3. Zobowiązuje się pracowników przetwarzających dane osobowe do przestrzegania reguł zawartych w dokumentach wymienionych w § 1 oraz § 2.

§ 4. Traci moc zarządzenie Nr 1/2011 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielicach z dnia 13.06.2011roku.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Z up. Wójta Gminy
KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Anna Maria Kopacka

Załącznik Nr 1 do Zarządzenie Nr 9/ 2016
Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bielicach z dnia 01.07.2015r.

POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIELICACH

CZĘŚĆ I – WSTĘP

§ 1

Zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 2135 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą" oraz z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024 z późn. zm.), rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 11 maja 2015 roku w sprawie sposobu prowadzenia przez administratora bezpieczeństwa informacji rejestru zbiorów danych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 719) zwanych dalej „rozporządzeniem" ustanawia się „Politykę Bezpieczeństwa".

§ 2

Przez użyte w Polityce Bezpieczeństwa określenia należy rozumieć:

1. **OPS Bielice** – Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielicach z siedzibą: 74-202 Bielice ul. Jana Pawła II 34
2. **Polityka Bezpieczeństwa** – dokument stanowiący zbiór spójnych, precyzyjnych, zgodnych z obowiązującym prawem reguł i procedur, według których OPS Bielice zarządza, udostępnia oraz zabezpiecza bazy zawierające dane osobowe.
3. **Kierownik** – Kierownika OPS Bielice
4. **ADO** - Administratora Danych Osobowych, w tym wypadku Kierownika OPS Bielice
5. **ABI** - osobę wyznaczoną przez Administratora Danych Osobowych do pełnienia funkcji Administratora Bezpieczeństwa Informacji;
6. **dane osobowe** – wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej
7. **baza danych osobowych** – zbiór uporządkowanych powiązanych ze sobą tematycznie danych zapisanych np. w pamięci wewnętrznej komputera. Baza danych jest złożona z elementów o określonej strukturze – rekordów lub obiektów, w których są zapisywane dane osobowe
8. **użytkownik danych** – każdego pracownika OPS Bielice, który wykonując czynności służbowe, przetwarza dane osobowe, tzn. wykonuje na nich operacje takie jak:

zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie, usuwanie;

9. **osoba upoważniona** – osobę posiadającą upoważnienie wydane przez ABI lub osobę uprawnioną przez niego i dopuszczoną jako użytkownik do przetwarzania danych osobowych w systemie informatycznym w zakresie wskazanym w upoważnieniu;

10. **osoba uprawniona** – osobę posiadającą upoważnienie wydane przez ABI do wykonywania w jego imieniu określonych czynności;

11. **odbiorca danych** – każdy, komu udostępniane są dane osobowe, z wyłączeniem:

    - osoby, której dane dotyczą
    - osoby upoważnionej do przetwarzania danych osobowych
    - przedstawiciela, o którym mowa w art. 31a ustawy o ochronie danych osobowych
    - podmiotu, o którym mowa w art.. 31 ustawy o ochronie danych osobowych
    - organów państwowych lub organów samorządu terytorialnego, którym dane są udostępniane w związku z prowadzonym postępowaniem

12. **stacja robocza** – stacjonarny lub przenośny komputer wchodzący w skład systemu informatycznego umożliwiający użytkownikom dostęp do danych znajdujących się w tym systemie;

13. **system informatyczny** – zespół współpracujących ze sobą urządzeń, programów, połączeń sieciowych i narzędzi programowych zastosowanych w celu przetwarzania danych osobowych;

14. **bezpieczeństwo systemu informatycznego** – wdrożone przez ABI lub osobę przez niego uprawnioną, środki organizacyjne i techniczne w celu zabezpieczenia oraz ochrony danych przed nieautoryzowanym dostępem, modyfikacją, ujawnieniem, pozyskaniem lub zniszczeniem;

15. **przetwarzanie danych** – wykonywanie jakichkolwiek operacji na danych osobowych, takich jak: zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie;

16. **integralność danych** – właściwość zapewniającą, że dane osobowe nie zostały zmienione lub zniszczone w sposób nieautoryzowany;

17. **poufność danych** – właściwość zapewniającą, że dane nie są udostępniane nieupoważnionym podmiotom i osobom;

18. **usuwanie danych** – zniszczenie danych osobowych lub taką ich modyfikację, która nie pozwoli na ustalenie tożsamości osoby, której dotyczą.

19. **dostępność informacji** - zapewnienie, że osoby upoważnione mają dostęp do informacji i związanych z nią zasobów wtedy, gdy jest to potrzebne

20. **zarządzanie ryzykiem** - proces identyfikowania, kontrolowania, eliminowania lub minimalizowania ryzyka dotyczącego bezpieczeństwa, które może dotyczyć systemów informacyjnych służących do przetwarzania danych osobowych

21. **GIODO** – Główny Inspektor Ochrony Danych Osobowych

§ 3

Celem Polityki Bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w OPS Bielice jest:

- uzyskanie optymalnego i zgodnego z wymogami obowiązujących aktów prawnych sposobu przetwarzania informacji zawierających dane osobowe,
- zapewnienie ochrony przetwarzanych danych osobowych przed wszelkiego rodzaju zagrożeniami, tak zewnętrznymi jak i wewnętrznymi

Polityka Bezpieczeństwa określa granice dopuszczalnego zachowania użytkowników systemu informatycznego stosowanego w OPS Bielice oraz wskazuje konsekwencje w stosunku do osób naruszających przepisy ustawy o ochronie danych osobowych.

Polityka Bezpieczeństwa obowiązuje wszystkich pracowników OPS Bielice.

CZĘŚĆ II – ZASADY PRZETWARZANIA I OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

§ 1

Każda osoba, mająca dostęp do danych osobowych przetwarzanych w OPS Bielice, jest zobowiązana do zapoznania się z niniejszym dokumentem.

§ 2

Wymagany przez rozporządzenie wykaz budynków, pomieszczeń lub części pomieszczeń tworzących obszar, w którym przetwarzane są dane osobowe (zwany dalej „obszarem przetwarzania") stanowi załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

§ 3

Wymagany przez rozporządzenie wykaz zbiorów danych osobowych wraz ze wskazaniem programów zastosowanych do przetwarzania tych danych, opis struktury zbiorów danych wskazujący zawartość poszczególnych pól informacyjnych i powiązania między nimi oraz sposób przepływu danych pomiędzy poszczególnymi systemami, stanowi załącznik nr 2 do niniejszego dokumentu.

§ 4

Osoby, które przetwarzają dane osobowe w OPS Bielice, muszą posiadać pisemne upoważnienie nadane przez ADO (załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu) oraz podpisać oświadczenie o zachowaniu poufności tych danych (załącznik nr 4 do niniejszego dokumentu).

§ 5

Każda osoba posiadająca upoważnienie do przetwarzania danych osobowych posiada swój identyfikator oraz hasło, pozwalające na zalogowanie się do systemu informatycznego, w którym przetwarzane są dane osobowe. Techniczne wymagania, jakie musi spełniać hasło, określone zostały w „**Instrukcji Zarządzania Systemem Informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych w OPS Bielice**".

§ 6

W przypadku konieczności dostępu do obszaru przetwarzania danych osobowych osób, nieposiadających upoważnienia, o którym mowa w § 4 (załącznik nr 3), które muszą dokonać doraźnych prac o charakterze serwisowym lub innym, podpisują one oświadczenie o zachowaniu poufności (załącznik nr 4).

§ 7

Zlecenie podmiotowi zewnętrznemu przetwarzania danych osobowych może nastąpić wyłącznie w ramach umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, zgodnie z art. 31 ustawy.

§ 8

Udostępnienie danych osobowych podmiotowi zewnętrznemu może nastąpić wyłącznie po pozytywnym zweryfikowaniu ustawowych przesłanek dopuszczalności takiego udostępnienia, przez co rozumie się w szczególności pisemny wniosek podmiotu uprawnionego.

§ 9

Dokumenty zawierające dane osobowe przechowywane w formie papierowej, upoważnione osoby przechowują w obszarze przetwarzania danych w szafach zamykanych na klucz. W przypadku konieczności zniszczenia papierowych dokumentów zawierających dane osobowe, ich zniszczenia dokonuje się poprzez pocięcie w niszczarce.

§ 10

Zasady przetwarzania danych osobowych w systemie informatycznym określone są w „**Instrukcji zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych w OPS Bielice**".

§ 11

Nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych w OPS Bielice sprawuje Administrator Bezpieczeństwa Informacji (ABI), lub wyznaczony przez Administratora Danych Osobowych (ADO). Upoważnienie wyznaczające ABI stanowi załącznik nr 5 do niniejszego dokumentu. ABI jest również zobowiązany do podpisania oświadczenia, stanowiącego załącznik nr 4 do niniejszego dokumentu.

§ 12

Ponadto ADO:

1. prowadzi wykaz zbiorów danych osobowych przetwarzanych w OPS Bielice (załącznik nr 2) oraz, kiedy jest to wymagane przez przepisy, zgłasza zbiory do rejestracji do Głównego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (GIODO).
2. w ramach nadzoru nad przetwarzaniem danych, sprawdza w szczególności cele, zakres przetwarzania, czas przetwarzania oraz sposoby zabezpieczenia danych osobowych.
3. jest zobowiązany do przeprowadzania analizy ryzyka związanych z zagrożeniami związanymi z przetwarzaniem danych osobowych w OPS Bielice.

§ 13

ADO prowadzi również następujące wykazy:

a) ewidencja osób, którym nadano upoważnienia do przetwarzania danych osobowych (załącznik nr 6)

b) wykaz pomieszczeń, w których przetwarzane są dane osobowe, stanowiących obszar przetwarzania (załącznik nr 1)

c) wykaz podmiotów i osób, którym udostępniono dane (załączniki nr 7 i nr 9)

d) wykaz podmiotów, którym powierzono dane osobowe do przetwarzania (załącznik nr 8)

§ 14

Osoby upoważnione do przetwarzania danych mają obowiązek:

a) przetwarzać je zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności z ustawą i rozporządzeniem;

b) nie udostępniać ich oraz uniemożliwiać dostęp do nich osobom nieupoważnionym;

c) zabezpieczać je przed zniszczeniem.

§ 15

W przypadku otrzymania wniosku o udostępnienie danych osobowych od osoby, której one dotyczą, wyznaczona przez Administratora Danych Osobowych osoba przygotowuje odpowiedź w ciągu 30 dni.

§ 16

W przypadku zbierania danych osobowych od osoby, której one dotyczą, Administrator Danych Osobowych (lub osoba przez niego wyznaczona) jest obowiązany poinformować tę osobę o:

a) adresie swojej siedziby i pełnej nazwie, a w przypadku, gdy Administratorem Danych Osobowych jest osoba fizyczna – o miejscu swojego zamieszkania oraz imieniu i nazwisku;

b) celu zbierania danych, a w szczególności o znanych mu w czasie udzielania informacji lub przewidywanych odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych;

c) prawie dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania;

d) dobrowolności albo obowiązku podania danych, a jeżeli taki obowiązek istnieje, o jego podstawie prawnej.

e)

CZĘŚĆ III – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 1

Nieprzestrzeganie zasad ochrony danych osobowych grozi odpowiedzialnością karną wynikającą z art. 49-54a ustawy o ochronie danych osobowych.

§ 2

W sprawach nieuregulowanych niniejszym dokumentem, znajdują zastosowanie przepisy ustawy o ochronie danych osobowych oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych.

Z up. Wójta Gminy
KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Anna Maria Kobacka

.....

podpis Administratora Danych Osobowych

Załącznik Nr 2 do Zarządzenie Nr 9/ 2016
Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bielicach z dnia 01.07.2015r.

INSTRUKCJA ZARZĄDZANIA SYSTEMEM INFORMATYCZNYM SŁUŻĄCYM DO PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH w OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W BIELICACH

I – CZĘŚĆ OGÓLNA

§ 1

Zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity Dz.U z 2015,poz.2135 z późn. zm.) oraz z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 11 maja 2015 roku w sprawie sposobu prowadzenia przez administratora bezpieczeństwa informacji rejestru zbiorów danych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 719) ustanawia się „Instrukcję zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielicach".

§ 2

Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

a) **ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę, o której mowa w §1 niniejszej części;
b) **rozporządzeniu** – należy przez to rozumieć rozporządzenie, o którym mowa w § 1 niniejszej części;
c) **OPS Bielice** – należy przez to rozumieć Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Jana Pawła II 34; 74-202 Bielice;
d) **ADO** – należy przez to rozumieć Administratora Danych Osobowych w rozumieniu ustawy;
e) **ABI** – należy przez to rozumieć Administratora Bezpieczeństwa Informacji w rozumieniu ustawy;
f) **Instrukcji** – należy przez to rozumieć niniejszy dokument;
g) **Polityce Bezpieczeństwa** – należy przez to rozumieć przyjęty do stosowania w OPS Bielice dokument zatytułowany: „Polityka Bezpieczeństwa w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielicach";

h) **użytkowniku** – należy przez to rozumieć osobę upoważnioną do przetwarzania danych osobowych w systemie informatycznym w drodze upoważnienia, o jakim mowa Polityce Bezpieczeństwa. Postanowienia dotyczące użytkowników należy stosować odpowiednio do ADO oraz ABI.

i) **systemie informatycznym** – należy przez to rozumieć system informatyczny, w którym przetwarzane są dane osobowe w OPS Bielice

j) **kopii pełnej** – należy przez to rozumieć kopię zapasową całości danych osobowych przetwarzanych w systemie informatycznym

k) **osobie wyznaczonej przez ABI w sytuacji wyjątkowej** – należy przez to rozumieć osobę, która podpisała oświadczenie stanowiące załącznik nr 4 do Polityki Bezpieczeństwa, otrzymała upoważnienie stanowiące załącznik nr 3 do Polityki Bezpieczeństwa, oraz została ustnie upoważniona przez ABI do dokonania określonych działań wchodzących w zakres jego obowiązków.

§ 3

ABI wyznaczany jest przez ADO drogą pisemnego upoważnienia. W przypadku nie wyznaczenia ABI jego funkcję pełni ADO (lub osoba pełniąca funkcję ADO). Wzór upoważnienia ABI stanowi załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu. ABI jest również zobowiązany do podpisania oświadczenia, stanowiącego załącznik nr 4 do Polityki Bezpieczeństwa.

§ 4

ADO jest odpowiedzialny za przestrzeganie zasad bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w zakresie systemu informatycznego służącego do tego celu. Do obowiązków ABO należy także kontrola przepływu informacji pomiędzy systemem informatycznym a siecią publiczną oraz kontrola działań inicjowanych z sieci publicznej i systemu informatycznego (patrz część II § 6 lit. b niniejszego dokumentu). Obowiązkiem ADO jest również zabezpieczenie sprzętu komputerowego przed nieuprawnionym dostępem oraz przeprowadzanie analizy ryzyka uwzględniającej realne zagrożenia dla systemu informatycznego.

§ 5

Zgodnie z rozporządzeniem, uwzględniając fakt, że użytkowany w OPS Bielice system informatyczny służący do przetwarzania danych osobowych jest połączony z siecią Internet, wprowadza się wysoki poziom bezpieczeństwa.

II – CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

§ 1

Procedury nadawania uprawnień do przetwarzania danych i rejestrowania tych uprawnień w systemie informatycznym określa się w sposób następujący:

a) użytkownik zamierzający przetwarzać dane osobowe, po uzyskaniu upoważnienia stanowiącego załącznik nr 3 do Polityki Bezpieczeństwa, oraz podpisaniu oświadczenia stanowiącego załącznik nr 4 do Polityki Bezpieczeństwa, składa ustnie wniosek do ADO o nadanie identyfikatora i hasła w celu umożliwienia wykonywania przetwarzania danych osobowych w systemie informatycznym. ADO zobowiązany jest niezwłocznie przydzielić użytkownikowi identyfikator i hasło. Podanie użytkownikowi hasła nie może nastąpić w sposób umożliwiający zapoznanie się z nim osobom trzecim.

b) w przypadku wygaśnięcia przesłanek uprawniających użytkownika do przetwarzania danych osobowych, w szczególności cofnięcia upoważnienia, stanowiącego załącznik nr 3 do Polityki Bezpieczeństwa, ADO zobowiązany jest do dopełnienia czynności uniemożliwiających ponowne wykorzystanie identyfikatora użytkownika, którego uprawnienia wygasły.

§ 2

Stosuje się następujące metody oraz środki uwierzytelniania, a także procedury związane z ich zarządzaniem i użytkowaniem:

a) hasło składa się, z co najmniej 8 znaków, zawiera małe i wielkie litery oraz cyfry lub znaki specjalne;

b) osobą odpowiedzialną za przydział identyfikatora i pierwszego hasła jest ADO;

c) użytkownik, po pierwszym zalogowaniu się do systemu jest zobowiązany do zmiany hasła, jest również zobowiązany do zmiany hasła, co każde 30 dni;

d) użytkownik jest zobowiązany do zabezpieczenia swojego hasła przed nieuprawnionym dostępem osób trzecich.

§ 3

Stosuje się następujące procedury rozpoczęcia, zawieszenia i zakończenia pracy przeznaczone dla użytkowników systemu:

a) w celu zalogowania do systemu informatycznego, użytkownik podaje swój identyfikator oraz hasło

b) system jest skonfigurowany w taki sposób, aby po okresie 30 minut bezczynności uruchamiany był wygaszacz ekranu. Do ponownego wznowienia pracy konieczne jest ponowne zalogowanie się przy użyciu identyfikatora i hasła;

c) po zakończeniu pracy użytkownik jest zobowiązany do wylogowania się, a następnie do wyłączenia komputera

§ 4

Stosuje się następujące procedury tworzenia oraz przechowywania kopii zapasowych zbiorów danych oraz programów i narzędzi programowych służących do ich przetwarzania:

a) serwer codziennie dokonuje zapasowych kopii programów znajdujących się na komputerach w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielicach;

b) wykonane kopie zapasowe przechowuje się na serwerze znajdującym się w pomieszczeniu kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielicach.

§ 5

Elektroniczne nośniki informacji zawierające dane osobowe przechowywane są w szafach zamykanych na klucz, do których dostęp ma jedynie ADO oraz, w sytuacjach wyjątkowych, osoba przez niego wyznaczona. Dane są przechowywane przez okres, w którym istnieją przesłanki do ich przetwarzania. Po ustaniu przesłanek do przetwarzania, dane muszą zostać usunięte w sposób uniemożliwiający ich odtworzenie. Dane przechowywane są w pomieszczeniu kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielicach.

Sprzęt komputerowy, na którego dyskach twardych zawarte są dane osobowe, przechowywany jest w obszarze przetwarzania danych osobowych, w pomieszczeniach zabezpieczonych, zgodnie z załącznikiem nr 1 do Polityki Bezpieczeństwa.

§ 6

System informatyczny zabezpiecza się przed działaniem oprogramowania, którego celem jest uzyskanie nieuprawnionego dostępu do tego systemu, poprzez stosowanie specjalistycznego oprogramowania, o jakim mowa w lit. a niniejszego paragrafu:

a) oprogramowaniem antywirusowym stosowanym w OPS Bielice jest: AFG;

b) użytkownikom nie wolno otwierać na komputerach, na których odbywa się przetwarzanie danych osobowych, plików pochodzących z niewiadomego źródła bez zgody ADO.

c) za wdrożenie i korzystanie z oprogramowania antywirusowego, określonego w lit. a oraz oprogramowania firewall, określonego w lit. b niniejszego paragrafu, odpowiada ADO.

§ 7

Odnotowanie informacji o odbiorcach, którym dane osobowe zostały udostępnione, dacie i zakresie tego udostępnienia (z wyłączeniem osób, których dane dotyczą, osób posiadających upoważnienie do przetwarzania danych, organów państwowych

lub organów samorządu terytorialnego, którym dane są udostępniane w związku z prowadzonym postępowaniem), odbywa się poprzez zapisanie tej informacji w utworzonym na dysku twardym komputera pliku dotyczącym danej osoby, zgodnie z systemem zapisywania informacji opisanym w § 12 niniejszej części.

§ 8

Stosuje się następujące procedury wykonywania przeglądów i konserwacji systemów oraz nośników informacji służących do przetwarzania danych:

a) ADO raz na 3 miesiące wykonuje generalny przegląd systemu informatycznego, polegający na ustaleniu poprawności działania tych jego elementów, które są niezbędne do zapewnienia realizacji funkcji wynikających z niniejszej Instrukcji

b) w przypadku stwierdzenia przez ADO nieprawidłowości w działaniu elementów systemu opisanych w lit. a niniejszego paragrafu podejmuje on niezwłocznie czynności zmierzające do przywrócenia ich prawidłowego działania

c) jeżeli do przywrócenia prawidłowego działania systemu niezbędna jest pomoc podmiotu zewnętrznego, wszelkie czynności na sprzęcie komputerowym dokonywane w obszarze przetwarzania danych osobowych, powinny odbywać się w obecności ADO lub w sytuacji wyjątkowej – osoby przez niego wyznaczonej

§ 9

System informatyczny służący do przetwarzania danych osobowych jest zabezpieczony przed utratą danych spowodowaną awarią zasilania lub zakłóceniami w sieci zasilającej poprzez stosowanie (alternatywnie a lub b, lub oba na raz):

a) kopi danych na serwerze i dysku zewnętrznym;

b) zasilacza awaryjnego;

c) listew przepięciowych, połączonych pomiędzy siecią zasilającą a komputerami.

§ 10

Osoba użytkująca komputer przenośny zawierający dane osobowe zachowuje szczególną ostrożność podczas jego transportu, przechowywania i użytkowania poza obszarem przetwarzania danych osobowych, w tym dodatkowo zabezpiecza hasłem pliki lub foldery zawierające dane osobowe.

§ 11

Urządzenia, dyski lub inne elektroniczne nośniki informacji, zawierające dane osobowe, przeznaczone do:

a) **likwidacji** – pozbawia się wcześniej zapisu tych danych, a w przypadku, gdy nie jest to możliwe, uszkadza się w sposób uniemożliwiający ich odczytanie

b) **przekazania podmiotowi nieuprawnionemu do przetwarzania danych** – pozbawia się wcześniej zapisu tych danych, w sposób uniemożliwiający ich odzyskanie

c) **naprawy** – pozbawia się wcześniej zapisu tych danych w sposób uniemożliwiający ich odzyskanie albo naprawia się je pod nadzorem ADO

§ 12

Dla każdej osoby, której dane są przetwarzane, system informatyczny służący do przetwarzania danych osobowych (z wyjątkiem systemów służących do przetwarzania danych osobowych ograniczonych wyłącznie do edycji tekstu w celu udostępnienia go na piśmie) zapewnia odnotowanie:

a) daty pierwszego wprowadzenia danych do systemu (automatycznie)

b) identyfikatora użytkownika wprowadzającego dane osobowe do systemu (automatycznie)

c) źródła danych (jedynie w przypadku zbierania danych nie od osoby, której dotyczą)

d) informacji o odbiorcach w rozumieniu art. 7 pkt 6 ustawy o ochronie danych osobowych

e) sprzeciwu, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 8 ustawy o ochronie danych osobowych

§ 13

Dla każdej osoby, której dane osobowe są przetwarzane, system informatyczny zapewnia sporządzenie i wydrukowanie raportu zawierającego w powszechnie zrozumiałej formie informacje, o których mowa w § 12 lit. a-e.

§ 14

Stosuje się następującą procedurę w przypadku stwierdzenia naruszenia zasad bezpieczeństwa systemu informatycznego:

- w przypadku stwierdzenia przez użytkownika naruszenia zabezpieczeń przez osoby nieuprawnione jest on zobowiązany niezwłocznie poinformować o tym fakcie ADO;

- ADO jest zobowiązany niezwłocznie podjąć czynności zmierzające do ustalenia przyczyn naruszeń zasad bezpieczeństwa i zastosować środki uniemożliwiające ich naruszanie w przyszłości.

§ 15

Usuwanie danych osobowych utrwalonych na nośnikach elektronicznych następuje poprzez powierzenie tych nośników w celu usunięcia zapisanych na nich danych wyspecjalizowanej w tej dziedzinie firmie informatycznej lub poprzez nadpisanie usuwanych informacji przez ADO w taki sposób, by nie istniała możliwość ich ponownego odczytania.

W celu usunięcia danych zapisanych na elektronicznych nośnikach, ADO może dokonać ich fizycznego uszkodzenia w taki sposób, by nie istniała możliwość odtworzenia zapisanych na nich danych.

III – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 1

W sprawach nieuregulowanych niniejszą Instrukcją, znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity Dz.U z 2015r. , poz. 2135 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 11 maja 2015 roku w sprawie sposobu prowadzenia przez administratora bezpieczeństwa informacji rejestru zbiorów danych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 719).

Z up. Wójta Gminy
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Anna Maria Kopeć

.....

podpis Administratora Danych Osobowych